

Stewardshiprapportage 2025 Bpf HiBiN

*Het uitgevoerde stem- en engagementbeleid door
vermogensbeheer*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Stemmen – Aandelen (Northern Trust Asset Management)	4
Relevantie voor Bpf HiBiN	5
Engagement – Aandelen (Northern Trust Asset Management)	6
Relevantie voor Bpf HiBiN	6
Engagement – Bedrijfsobligaties (Aberdeen)	8
Relevantie voor Bpf HiBiN	8
Engagement – Hoogrentende obligaties (T. Rowe Price)	9
Relevantie voor Bpf HiBiN	9
Conclusie	10

Inleiding

Bpf HiBiN belegt met oog voor financieel rendement én maatschappelijke impact. Het pensioenfonds wil niet alleen investeren in bedrijven en landen die nu al goed presteren op het gebied van milieu, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur (ESG), maar ook bijdragen aan verdere verbetering op deze terreinen.

Om invloed uit te oefenen op het ESG-beleid en -gedrag van bedrijven en landen waarin wordt belegd, maakt Bpf HiBiN gebruik van twee belangrijke instrumenten: stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (voting) en het aangaan van gerichte dialogen (engagement). Deze stewardshipactiviteiten worden uitgevoerd door de externe vermogensbeheerders.

De vermogensbeheerders richten zich in hun stewardshipactiviteiten op een breed scala aan duurzaamheidsthema's. Daarnaast heeft Bpf HiBiN zelf drie duurzaamheidsthema's vastgesteld, die extra aandacht verdienen:

- Klimaat en duurzame energie;
- Gezondheid en welzijn;
- Bijdragen aan de afschaffing van kinderarbeid.

Het is belangrijk dat het pensioenfonds de activiteiten van zijn vermogensbeheerders nauwlettend volgt en erop toeziet dat deze thema's daadwerkelijk voldoende aandacht krijgen.

Met dit rapport doet Bpf HiBiN jaarlijks verslag van de uitgevoerde stewardshipactiviteiten en de wijze waarop deze aansluiten bij de eigen duurzaamheidsprioriteiten.

De tabel hieronder toont een overzicht van de vermogensbeheerders per beleggingscategorie, inclusief verwijzingen naar hun relevante beleidsdocumenten en jaarverslag. In de rest van dit rapport worden de stewardshipactiviteiten per vermogensbeheerder verder toegelicht van de beleggingscategorieën aandelen (ontwikkelde en opkomende markten), obligaties opkomende markten, hoogrentende obligaties en bedrijfsobligaties.

Beleggingscategorie	Vermogensbeheerder	Stemmen	Dialogoog	Partij
Aandelen ontwikkelde markten	Northern Trust	Ja	Ja	Bedrijven
Aandelen opkomende markten	Northern Trust	Ja	Ja	Bedrijven
Obligaties opkomende markten	Legal & General		Ja	Obligatie uitgevers
Hoogrentende obligaties	T-Rowe Price		Ja	Obligatie uitgevers
Bedrijfsobligaties	Aberdeen		Ja	Obligatie uitgevers
Hypotheken	Syntrus Achmea Real Estate & Finance		Ja	Hypotheeknemers
Vastgoed	Syntrus Achmea Real Estate & Finance			
Matching portefeuille	BlackRock		Ja	Tegenpartijen

Stemmen – Aandelen (Northern Trust Asset Management)

Als aandeelhouder heeft een belegger stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin wordt belegd. Dit stemrecht stelt beleggers in staat om invloed uit te oefenen op belangrijke onderwerpen, zoals het benoemen van bestuurders, beloningsbeleid en duurzaamheidsstrategie. Wanneer een belegger zelf niet fysiek aanwezig is bij een vergadering, kan het stemrecht worden uitgeoefend via proxy voting – het stemmen op afstand via een steminstructie.

Bpf HiBiN belegt in aandelen in zowel ontwikkelde markten als opkomende markten. Voor beide aandelenportefeuilles is Northern Trust Asset Management (NTAM) aangesteld als vermogensbeheerder. NTAM voert het stembeleid uit namens het pensioenfonds en maakt hierbij gebruik van proxy voting.

De steminstructies worden gebaseerd op aanbevelingen van Institutional Shareholder Services (ISS), een toonaangevende stemadviesorganisatie. Deze aanbevelingen zijn afgestemd op de NTAM Voting Guidelines, die ESG-overwegingen integreren in het stembeleid. Op deze manier wordt het stemrecht namens Bpf HiBiN op systematische en consistente wijze ingezet om bij te dragen aan goed ondernemingsbestuur en duurzame waardecreatie.

De tabellen geven inzicht in het stemgedrag van Northern Trust Asset Management (NTAM) namens Bpf HiBiN. Het eerste overzicht betreft managementvoorstellen, zoals bestuursbenoemingen en beloningsbeleid, terwijl de tweede tabel betrekking heeft op aandeelhoudersvoorstellen, die vaak een specifiek ESG-thema adresseren. Hoewel het stemgedrag per thema is weergegeven, blijft het lastig om een directe koppeling te maken met de drie duurzaamheidsprioriteiten van HiBiN.

De tabellen geven inzicht in het stemgedrag van Northern Trust Asset Management (NTAM). Het eerste overzicht betreft managementvoorstellen, zoals bestuursbenoemingen en beloningsbeleid, terwijl de tweede tabel betrekking heeft op aandeelhoudersvoorstellen, die vaak een specifiek ESG-thema adresseren.

Management voorstellen	Aantal	% tegen Management
Accountants	9.771	2%
Beloningen	16.523	15%
Bestuur	63.848	11%
Strategische transacties	6.997	20%
Kapitaalstructuur	11.030	14%
Governance	35.696	13%
Milieu	38	3%

Aandeelhoudersvoorstellen	Aantal	% tegen management
Milieu	186	15%
Rapporteren over broeikasgassen en vaststellen van reductiedoelstellingen	33	24%
Rapporteren over klimaatverandering	37	27%
Overig	116	8%
Sociaal	218	23%
Beheer van menselijk kapitaal en gelijke kansen	17	24%
Mensenrechten	24	38%
Politieke campagnes, lobbyactiviteiten en liefdadigheidsbijdragen	27	41%
Productveiligheid en supply chain management	25	36%
Overig	125	15%
Governance	1.718	15%
Recht om bijzondere aandeelhoudersvergaderingen bijeen te roepen	68	32%
Afschaffen van vereiste supermeerderheid	33	67%
Overig	1.617	13%

Bron: Northern Trust Asset Management Stewardship Report 2025

Relevantie voor Bpf HiBiN

Hoewel het stemgedrag per thema is weergegeven, blijft het lastig om een directe koppeling te maken met de drie duurzaamheidsprioriteiten van HiBiN. Er is zichtbaar aandacht voor klimaatgerelateerde onderwerpen, zoals voorstellen over klimaatrapportages en het vaststellen van CO₂-reductiedoelstellingen. Deze onderwerpen sluiten aan bij het HiBiN-speerpunt *klimaat en duurzame energie*. Daarnaast worden sociale kwesties zoals mensenrechten en productveiligheid regelmatig geadresseerd in aandeelhoudersvoorstellen. Deze zijn relevant voor het thema *gezondheid en welzijn*. Toch blijft het een uitdaging om systematisch inzicht te krijgen in de mate waarin stemactiviteiten expliciet bijdragen aan de specifieke doelen van HiBiN. Verdere verfijning in de rapportage en thematische koppeling is wenselijk om dit beter te kunnen volgen en beoordelen.

Voorbeeld: China Mengniu Dairy

Bij China Mengniu Dairy, een toonaangevende zuivelproducent in China, was slechts één van de negen bestuurders vrouw. Dit ligt onder de verwachtingen van NTAM.

NTAM heeft gepleit voor een gerichte zoek- en opvolgingsstrategie om de balans in de raad van bestuur te verbeteren en heeft in lijn met eigen beleid tegen relevante bestuursbenoemingen gestemd tijdens de algemene aandeelhoudersvergaderingen van 2023 en 2024 om de noodzaak tot verandering te benadrukken.

Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering van 2025 benoemde Mengniu een extra vrouwelijke bestuurder, Lillie Li Valeur, waardoor de vertegenwoordiging steeg naar 2 van de 9 (~22%). Hiermee is de diversiteit, bestuurskwaliteit en het vertrouwen van investeerders versterkt.

Bron: Northern Trust Asset Management Stewardship Report 2025

Engagement – Aandelen (Northern Trust Asset Management)

Naast het uitoefenen van stemrecht, voert Northern Trust Asset Management (NTAM) ook actief de dialoog met bedrijven namens Bpf HiBiN. Deze engagementactiviteiten worden ondersteund door EOS at Federated Hermes (EOS), een wereldwijd toonaangevende partij op het gebied van stewardship. EOS gaat namens NTAM in gesprek met ondernemingen in de aandelenportefeuilles in zowel ontwikkelde als opkomende markten (EMEA en APAC). De engagementactiviteiten richten zich op uiteenlopende ESG-thema's en worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met het interne stewardshipsteam van NTAM. EOS werkt met een driejarig engagementplan dat is afgestemd op de stewardshipprioriteiten van NTAM.

NTAM speelt een actieve rol in het vormgeven van dit plan via jaarlijkse surveys en halfjaarlijkse bijeenkomsten met andere cliënten van EOS. De voortgang van de engagementtrajecten wordt zorgvuldig gemonitord en gerapporteerd. De Proxy Committee van NTAM ziet erop toe dat de Responsible Ownership Principles van EOS in lijn blijven met het engagementbeleid van NTAM.

Bpf HiBiN ontvangt jaarlijks een rapportage van EOS, met inzicht in het aantal bedrijven binnen de portefeuille waarmee engagement heeft plaatsgevonden. Dit biedt transparantie over de mate waarin bedrijven in ontwikkelde en opkomende markten worden aangesproken op hun ESG-prestaties, in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen van het pensioenfonds.

Onderwerpen engagementgesprekken	Aandelen ontwikkelde markten	Aandelen opkomende markten
Milieu	41,00%	31,10%
Circulaire economie	5,45%	2,49%
Klimaatverandering	28,29%	19,28%
Grondstoffen	7,22%	9,33%
Sociaal	29,70%	24,20%
Mensenrechten en arbeidsrechten	16,36%	17,38%
Menselijk kapitaal	9,80%	6,20%
Algemene sociale impact	3,53%	0,63%
Governance	19,80%	36,60%
Effectiviteit van het bestuur	10,30%	26,06%
Beloningen van bestuursleden	8,06%	5,60%
Bescherming aandeelhoudersrechten	1,45%	4,98%
Overig	9,50%	8,10%

Bron: Northern Trust Asset Management Engagement report Q4 2025

Relevantie voor Bpf HiBiN

De engagementactiviteiten van Northern Trust Asset Management (NTAM), ondersteund door EOS at Federated Hermes, bestrijken een breed spectrum aan ESG-thema's. De cijfers laten zien dat er in 2025 relatief veel aandacht was voor milieuthema's in 41,0% van de gevallen voor ontwikkelde markten en 31,1% voor opkomende markten. Binnen dit domein stond klimaatverandering centraal (respectievelijk 28,3% en 19,3%), wat duidelijk aansluit bij het HiBiN-speerpunt *klimaat en duurzame energie*. Ook onderwerpen als circulaire economie en grondstoffengebruik dragen indirect bij aan deze doelstelling.

Op sociaal vlak ging het in 29,7% van de gevallen (ontwikkelde markten) en 24,2% (opkomende markten) om sociale thema's. Hierbij stonden mensenrechten en arbeidsrechten, waaronder arbeidsomstandigheden en mensenrechtenschendingen in de keten, regelmatig op de agenda. Deze thema's zijn relevant voor zowel *gezondheid en welzijn* als de *afschaffing van kinderarbeid*. Het aandeel gesprekken over mensenrechten en arbeidsnormen was met ruim respectievelijk 16,4% en 17,4% in beide markten substantieel.

Governance komt eveneens aan bod (19,8% in ontwikkelde markten, 36,6% in opkomende markten), met bijzondere aandacht voor de effectiviteit van het bestuur en beloningsbeleid. Hoewel dit minder direct te linken is aan de HiBiN-thema's, kunnen goed bestuur en transparantie wel bijdragen aan de verwezenlijking van bredere ESG-doelstellingen.

AI met al toont de engagementaanpak van NTAM een duidelijke thematische spreiding die grotendeels in lijn is met de duurzaamheidsambities van Bpf HiBiN. Toch blijft verdere verfijning nodig om specifieker te kunnen rapporteren over de directe bijdrage aan HiBiN's drie prioriteitsthema's.

Voorbeeld: TSMC

TSMC, een in Taiwan gevestigd halfgeleiderbedrijf en 's werelds grootste chipfabrikant, ziet de vraag naar halfgeleiders en chips sterk toenemen door de groei van AI en datacenters. Hierdoor stijgt ook het energieverbruik. Tegelijkertijd zorgen hoge en volatiele elektriciteitsprijzen en de grotendeels fossiel gedreven energiemix in Taiwan voor een hoge CO₂-voetafdruk.

NTAM ging in gesprek met TSMC over het energiebeleid en decarbonisatiestrategie. TSMC heeft als doel om in 2050 netto geen CO₂ meer uit te stoten en in 2040 volledig over te stappen op hernieuwbare energie. Het bedrijf wil dit onder meer bereiken via langjarige afspraken voor de afname van groene stroom en via certificaten voor hernieuwbare energie. Gezien de toenemende vraag naar chips lijken deze doelen ambitieus. Daarom blijft meer transparantie over de voortgang en effectiviteit van milieu-initiatieven wenselijk.

TSMC werkt samen met de Taiwanese overheid en leveranciers om de hernieuwbare energiec capaciteit uit te breiden. NTAM blijft de voortgang van de klimaatdoelen volgen.

Bron: Northern Trust Asset Management Stewardship Report 2025

Engagement – Bedrijfsobligaties (Aberdeen)

Aberdeen beheert voor Bpf HiBiN de bedrijfsobligatieportefeuille en voert actief engagement uit met bedrijven waarin wordt belegd. Hoewel obligatiehouders geen stemrecht hebben, ziet Aberdeen engagement als een belangrijk middel om invloed uit te oefenen op ESG-beleid.

De focus ligt op materiële duurzaamheidsthema's zoals klimaatverandering, biodiversiteit, mensenrechten en governance. Aberdeen voert gerichte gesprekken met ondernemingen in sectoren met verhoogde duurzaamheidsrisico's. Daarbij worden duidelijke verwachtingen geformuleerd, zoals het opstellen van klimaatstrategieën of beleid tegen dwangarbeid.

De voortgang van deze trajecten wordt systematisch gemonitord. Indien nodig leidt gebrek aan verbetering tot heroverweging van de belegging. Bpf HiBiN ontvangt jaarlijks rapportages over het aantal engagementtrajecten en de geboekte voortgang, wat bijdraagt aan transparantie en verantwoording over de duurzaamheidsinzet van de portefeuille.

Onderstaande tabel toont de gespreksonderwerpen van de zogeheten *priority sustainability engagements*, inclusief het aantal gevoerde gesprekken per thema. Dit betreft de belangrijkste thematische trajecten, maar niet het volledige engagementuniversum. In totaal voerde Aberdeen in 2025 **1.698 engagementgesprekken**.

Milieu		Sociaal		Governance	
Onderwerp	Aantal gesprekken	Onderwerp	Aantal gesprekken	Onderwerp	Aantal gesprekken
Broeikasgassen	68	Mensenrechten	18	Transparantie	22
Energiemanagement	42	Arbeidspraktijken	23	Bestuurskwesties	27
Ecologische impact	27	Ketenbeheer	17	Beloningen	25
Ketenbeheer	21	Veiligheid en welzijn van werknemers	14	Beleid & implementatie	14
Afvalmanagement	16	Diversiteit en inclusie	12	Eigendom en zeggenschap	7
Watermanagement	11	Productkwaliteit en -veiligheid	9	Accounting & Audit	3
Luchtkwaliteit	9	Privacy	10		
		Controverses	9		
Totaal	194	Totaal	112	Totaal	98

Bron: Aberdeen Stewardship Report 2025

Relevantie voor Bpf HiBiN

De engagementactiviteiten van Aberdeen sluiten goed aan bij de drie duurzaamheidsprioriteiten van Bpf HiBiN. Op milieugebied is er veel aandacht voor broeikasgasemissies, energiemangement en ecologische impact, passend bij het thema klimaat en duurzame energie. Sociale onderwerpen als mensenrechten, arbeidspraktijken en veiligheid van werknemers sluiten aan bij gezondheid en welzijn. Hoewel kinderarbeid niet expliciet wordt genoemd, vallen relevante elementen onder mensenrechten en ketenbeheer. Governance-onderwerpen zoals transparantie en bestuurskwesties ondersteunen bredere ESG-doelen. De thematische spreiding toont dat Aberdeen actief bijdraagt aan de duurzaamheidsambities van HiBiN.

Voorbeeld: BP plc

Aberdeen heeft met BP, als grote gefinancierde uitstoter, engagement gevoerd om meer inzicht te krijgen in klimaatgerelateerde risico's en de energietransitie te stimuleren. De focus lag op het verlagen van emissies, het invoeren van duurzaamheidscriteria voor investeringen en meer transparantie over kapitaaluitgaven in koolstofarme activiteiten.

BP heeft deze doelstellingen gedeeltelijk gerealiseerd. Aberdeen heeft zijn economische verwachtingen met BP gedeeld, waaronder het belang van een duidelijke langetermijnstrategie en een geloofwaardig pad richting de energietransitie. BP koos echter voor een strategie waarin meer nadruk ligt op olie en gas en minder op de transitie. Aberdeen heeft het engagement-traject daarom geëscaleerd door tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering van 2025 tegen de herbenoeming van de voorzitter te stemmen.

Bron: Aberdeen Stewardship Report 2025

Engagement – Hoogrentende obligaties (T. Rowe Price)

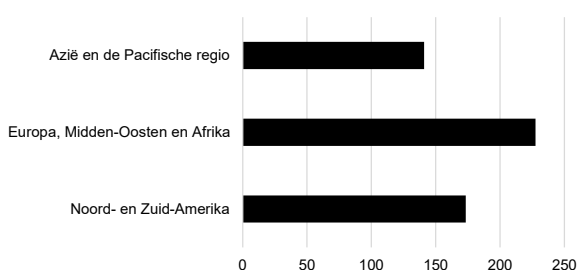
T. Rowe Price is de vermogensbeheerder voor de hoogrentende obligatieportefeuille van Bpf HiBiN. Binnen deze beleggingscategorie voert T. Rowe Price actief engagement met bedrijven, gericht op het verbeteren van duurzaamheidsbeleid en transparantie.

De engagements zijn thematisch en risicogestuurd, waarbij aandacht uitgaat naar onderwerpen als klimaatverandering, mensenrechten en transparantie in rapportages. Een voorbeeld hiervan is de dialoog met Constellation Energy, waarbij T. Rowe Price in gesprek ging over de governance-aanpassingen na de afsplitsing van Exelon, met name de overgang naar jaarlijkse verkiezingen van bestuurders en het afbouwen van beschermingsconstructies. Constellation toonde zich ontvankelijk voor deze feedback en heeft dit versneld opgepakt door al in 2025 te starten met de declassificatie van het bestuur, waarmee de governance-structuur eerder dan gepland in lijn werd gebracht met best practices.

De voortgang van deze prioritaire engagementtrajecten wordt actief gemonitord. Bpf HiBiN ontvangt jaarlijks rapportages met inzicht in het aantal engagementactiviteiten, behandelde ESG-thema's en behaalde resultaten. Zo draagt T. Rowe Price bij aan de duurzame positionering van de hoogrentende obligatieportefeuille.

Top 5 engagement thema's		
Milieu	Sociaal	Governance
Uitstoot broeikasgassen	Beheer van menselijk kapitaal	Beloning van bestuurders
Transparantie milieudata	Veiligheid en welzijn werknemers	Samenstelling Raad van Bestuur
Duurzame financiering	Toegang tot medicijnen	Opvolging
Water	Transparantie sociale data	Transparantie governance
Productduurzaamheid	AI	Complianceprogramma's

Aantal Engagementsgesprekken in 2025
per regio

Bron: T. Rowe Price Stewardship Report 2025

Relevantie voor Bpf HiBiN

De engagementthema's van T. Rowe Price sluiten goed aan bij de duurzaamheidsprioriteiten van Bpf HiBiN. Milieugerichte onderwerpen zoals broeikasgasuitstoot, duurzame financiering en water zijn duidelijk relevant voor het thema klimaat en duurzame energie. Op sociaal vlak dragen gesprekken over arbeidsveiligheid en toegang tot medicijnen bij aan het thema gezondheid en welzijn. Hoewel kinderarbeid niet expliciet genoemd wordt, zijn onderwerpen als transparantie over sociale data en compliancebeleid indirect van belang voor het tegengaan daarvan. De thematische aanpak van T. Rowe Price biedt daarmee een waardevolle basis voor verdere aansluiting bij de HiBiN-doelstellingen.

Voorbeeld: Meta Platforms Inc.

Meta beheert grote sociale platforms zoals Facebook, Instagram, WhatsApp en Messenger. In een aandeelhoudersvoorstel werd gevraagd om duidelijke te formuleren voor kindveiligheid op deze platforms. Ook werd gevraagd om jaarlijks te rapporteren over de voortgang, aan de hand van meetbare indicatoren. Het doel hiervan is om schade aan kinderen op de platforms te verminderen.

Kindveiligheid vormt een belangrijk reputatierisico voor Meta. Omdat de informatie over de aanpak en voortgang onvoldoende overtuigend was, bleef het vertrouwen in Meta's aanpak beperkt. Daarom is voor het tweede jaar op rij vóór het aandeelhoudersvoorstel en tegen het management gestemd.

Bron: T. Rowe Price Stewardship Report 2025

Conclusie

Bpf HiBiN streeft ernaar het voting- en engagementbeleid van haar vermogensbeheerders zorgvuldig te volgen. Deze activiteiten vormen een belangrijk onderdeel van het bredere duurzaamheidsbeleid en spelen een rol bij de selectie en evaluatie van vermogensbeheerders. Daarbij vindt het fonds het essentieel dat de eigen duurzaamheidsprioriteiten – klimaat en duurzame energie, gezondheid en welzijn, en de afschaffing van kinderarbeid – daadwerkelijk terugkomen in het stem- en engagementbeleid.

Hiervoor zoekt Bpf HiBiN actief de dialoog met vermogensbeheerders, met als doel de inhoudelijke aansluiting op deze thema's te versterken. Tegelijkertijd blijft het een uitdaging om de voortgang op specifieke onderwerpen goed te kunnen volgen. Vermogensbeheerders hanteren elk hun eigen thematische indeling en rapportagestructuur, waardoor het lastig is om resultaten te vergelijken of trends in de tijd te duiden. Bpf HiBiN blijft hierover met de partijen in gesprek, met als doel de vergelijkbaarheid en transparantie te verbeteren. Zo kan het fonds beter beoordelen hoe het uitgevoerde stewardshipbeleid bijdraagt aan de eigen duurzame doelstellingen.